

Človek v primežu tehnološke mašinerije

SNG Nova Gorica Premiera koreografskega esaja *V potu mojega obraza*, gledališkega avtorskega projekta v režiji Sebastijana Horvata. Gre najprej za opozorilo, nato pa za upor zoper grozečo perspektivo

Marij Čuk

NOVA GORICA V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, kajti iz nje si bil vzet. Zares, prah si in v prah se povrneš (Berilo iz 1. Mojzesove knjige). V *potu svojega obraza* je tudi slika Toneta Kralja, natisnjena v reviji Dom in svet leta 1922. V *potu mojega obraza* pa je naslov »koreografskega esaja«, gledališkega avtorskega projekta v režiji Sebastijana Horvata in izvedbi **SNG Nova Gorica** (ogledal sem si ponedeljkovo ponovitev).

Gre za bistveno, ne le slovnično (vprašljivo) razliko, med svoj in moj, kot da bi avtorja koncepta Sebastijan Horvat in Milan Ramšak Marković hotela še dodatno poudariti svojo bivanjske usode, ki je v rokah vsakega posameznika človeške sorte, čeprav prerašča tudi in predvsem v kolektivno krojenje skupnega padca v nezaveščenost in končno negibnost. Predstava je sama po sebi resnično esej o evolucijskem družbenem razponu človeštva od začetkov tehnološke revolucije do danes in celo jutri, ko nas prav tehnologija povsem odtuji, še huje, nadomesti človeka, njegovo dušo in srce. Finale uprizoritve je dramatičen in grozljiv, ko se v popolni temi ob apokaliptičnih videopodobah oblakov in nekega drugega sveta (sveta praznine in nič, a hkrati svetlobe) sprehajajo po odru reflektorski šopi in nenavadni zvoki, kot da je naš planet brez življenja in življenje prihaja iz drugih vesoljskih prahov.

Neverbalna uprizoritev

V potu mojega obraza je kom-

pleksna zadeva, ki ponuja veliko napotkov v mnogostrana razmišljanja, nekatera so kar se da radikalna. Med temi je vprašanje o rabi jezika. Uprizoritev je povsem neverbalna, kar bi znalo soglašati z ugotovitvijo Draga Jančarja, ki v enem od svojih esajev ugotavlja, da v današnjem slovenskem uprizoritvenem trendu dramatiki in njihova besedila niso več potrebni. Uveljavljajo se projekti, kolektivne pisave ali po motivih ... Koncept novogoriške postavitve gre v to smer, čeprav je sama po sebi zelo povedna in presenetljivo – za svoje izražanje in povednost res ne potrebuje besede.

Med mnogostrana opazanja pa sodi še vsaj naslednje: uprizoritev vključuje v svoje življenje vse (razen besede), kar je v teatru pomembno – igralce (kar 14 nastopajočih), scenografijo, tehniko, rekviziterje, odrske delavce, gib (koreografka Lada Petrovski Ternovšek), predmete, glasbo (Drago Ivanuša), skratka, tudi vse tisto, kar se v »normalnih« pogojih skriva v ozadju. V fokusu je sodelovanje med umetniškim in tehničkim ansamblom, mestoma gre za znamenjavo vlog oziroma za enakovreden status obojega. Že uvod v uprizoritev je tak, da se začenja na praznem odru postavljati scenografijo (Igor Vasilijev) s prispevkom vseh, ki so v gledališču zaposleni. Gre za metaforično pripoved o tem, da se je (življenje?) nekdanje začelo, a se tudi končuje in za to je odgovoren človek, ki ne zna krotiti tehnike in je jemati pod svoje okrilje, dogaja se ravno nasprotno, kar potrjuje razgradnja scenskih elementov z

njihovim umikom, negibnim ležanjem teles in na koncu praznino odra z rekviziti v ozadju, kot da je vse, kar nas je oblikovalo, potisnjeno v preteklost in zoženo v pozabo. Gledališče kot odslikava našega eksistenčnega trenutka.

V tem trenutku živi tudi spomin, bolje rečeno zgodovinski prerez nekaterih opredeljujočih postaj dvajsetega stoletja. Ni treba veliko domišljije za prepoznavanje kapitalističnih značilnosti, birokratizacije, odnosov na službenem mestu in v družini, menedžmenta, ekonomskega napredka, kar vse vodi v padec, izgubo in anonimnost človeka samega, ki ga nadomesti, kot že zapisano, tehnika, pa naj gre za umetno inteligenco ali robota. Konec koncev je *V potu mojega obraza* najprej opozorilo, nato pa upor zoper grozečo perspektivo.

Ob poudarjanju kolektivnega deleža k uprizoritvi pa naj vsaj omenim nastopajoče igralce: Ana Facchini, Lara Fortuna, Peter Harl, Gorazd Jakomini, Jure Kopušar, Miha Nemec, Medea Novak, Helena Peršuh, Maja Poljanec, Jakob Šfiligoj, Urška Taufer, Žiga Udir, Blaž Valič in Andrej Zalesjak.

Predstava
je esej o
evolucijskem
družbenem
razponu
človeštva
Usese jedalu,

**komedija o
obmejni skupnosti**

Na velikem odru **novogoriškega gledališča** bo v nedeljo (ob 18. uri) zaživela komedija *Usje* se je dalu. Zgodbe pričevalk in pričevalcev se na humoren način dotikajo različnih – tudi perečih ali celo usodnih – tem, problemov in fenomenov, ki so ključno zaznamovali socialne in ekonomske razmere posameznikov ter skupnosti. Ponujajo zanimive primerjave in pojasnjujejo generacijske razlike, predvsem pa s smehom povezujejo občinstvo in ga nagovarjajo k razmisleku. Gre za koprodukcijo Zavoda Scaramouche in GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture.

Nastopajoči Uprizoritev vključuje štirinajst igralk in igralcev, poleg njih pa tudi odrske delavce **SNG NOVA GORICA/PETER UHAN**